

## **Paradis in destramare de Tudor Arghezi - referat**

Poezia a fost publicata in revista Gandirea, in aprilie 1926, in volumul Lauda somnului in 1929.

Motivul poemului este biblic: "si izgonind pe Adam, l-a asezat in preajma raiului celui, din Eden, si a pus heruvimi si sabie de flacara valvitoare, sa pazeasca drumul spre pomul vietii."

Metaforic, poetul sugereaza destramarea mitului despre paradis, care duce la pierderea credintei, transformand pamantul "dintr-un sanctuar intr-o groapa plina de starvuri, golit de povestile (miturile) care-l insufletesc, nu va mai fi decat un trup trist" (G. Gana).

Paradisul sau raiul reprezinta in varianta genezei biblice patria fericita a primei perechi umane - Adam si Eva. Paradisul, raiul este si gradina lui Dumnezeu, unde potrivit Bibliei el se plimba dupa masa si pe care a incredintat-o omului, pentru a fi pazita si cultivata de catre acesta.

Gradina Raiului sau Paradisul se intinde de-a lungul a patru albi de rau: Gihon, Fison, Tigru si Eufrat, in gradina raiului se afla pomul vietii, al cunoasterii, al binelui si al raului. Dupa ce omul a cazut in pacat a fost silit sa plece din Paradisul in care a trait fericit si neprihanit. Scopul omului in viata este de a recupera prin bine, frumos, armonie Paradisul pierdut (Mic dictionar biblic de Magdalena Timar si Constantin Olariu).

In poezia lui Lucian Blaga Paradis in destramare motivul fundamental este cel legat de aspiratia la existenta absoluta, fundamentala pentru a fi. Pierderea sentimentului apartenentei la cosmic capata dimensiunea marii treceri. Fiorul mortii capata dimensiuni apocaliptice, ca si pierderea credintei. Astfel, portarul Paradisului, al Raiului mai tine in mana un cotor de spada fara de flacari si, desi nu lupta cu nimeni, se simte invins. Pe pajisti, pe ogor, pretutindenii serafimi cu parul nins inseiteaza dupa adevar, adevar ce le este refuzat pentru ca si apele din fantani refuza galetile lor. Arhanghelii ara fara indemn cu pluguri le lemn si se plang de greutatea aripilor - metafora ce semnifica zborul in jos - caderea. Porumbelul Sfantului Duh trece printre sori vecini stingand cu pliscul cele din urma lumini.

Este aici sugerata dimensiunea maxima a pierderii echilibrului uman pentru ca in credinta biblica, Sfantul Duh se odihneste asupra lui Isus sub forma de porumbel alb con-ducandu-l in pustiu. in Vechiul Testament, Sfantul Duh simbolizeaza spiritul care a participat la crearea lumii, ca duh creator. Dumnezeu insufleteste omul, e Duh facandu-l sa duca un trai in respect pentru puterea divina. in Noul Testament, Sfantul Duh simbolizeaza a treia persoana a Sfintei Treimi, de o fiinta eu Tatal si cu Fiul si, asa cum s-a mentionat mai sus, se odihneste sub forma de porumbel alb asupra lui Isus.

Imaginea zguduitoare a destramarii Paradisului atinge apogeul in ultimele sapte versuri ale poeziei. Astfel, noaptea ingerii goi zgribulind se culca in fan, paianjeni multi au umplut apa vie, deci apa vietii si "odata" ingerii vor putea fi sub glie, tarana va seca povestile iar trupul va ramane trist.

Aceasta metafora finala sugereaza fiorul mortii, fior accentuat si de sintagma: "Vai mie, vai tie".

Poezia inchide in ea o metafora a mortii - moartea spiritului si moartea trupului - fiind in concordanta cu viziunea sugestiva, dramatica insa, a destramarii Paradisului., Imaginea trimite la prabusirea catapetesme! lumii din Scrisoarea I a lui Mihai Eminescu.